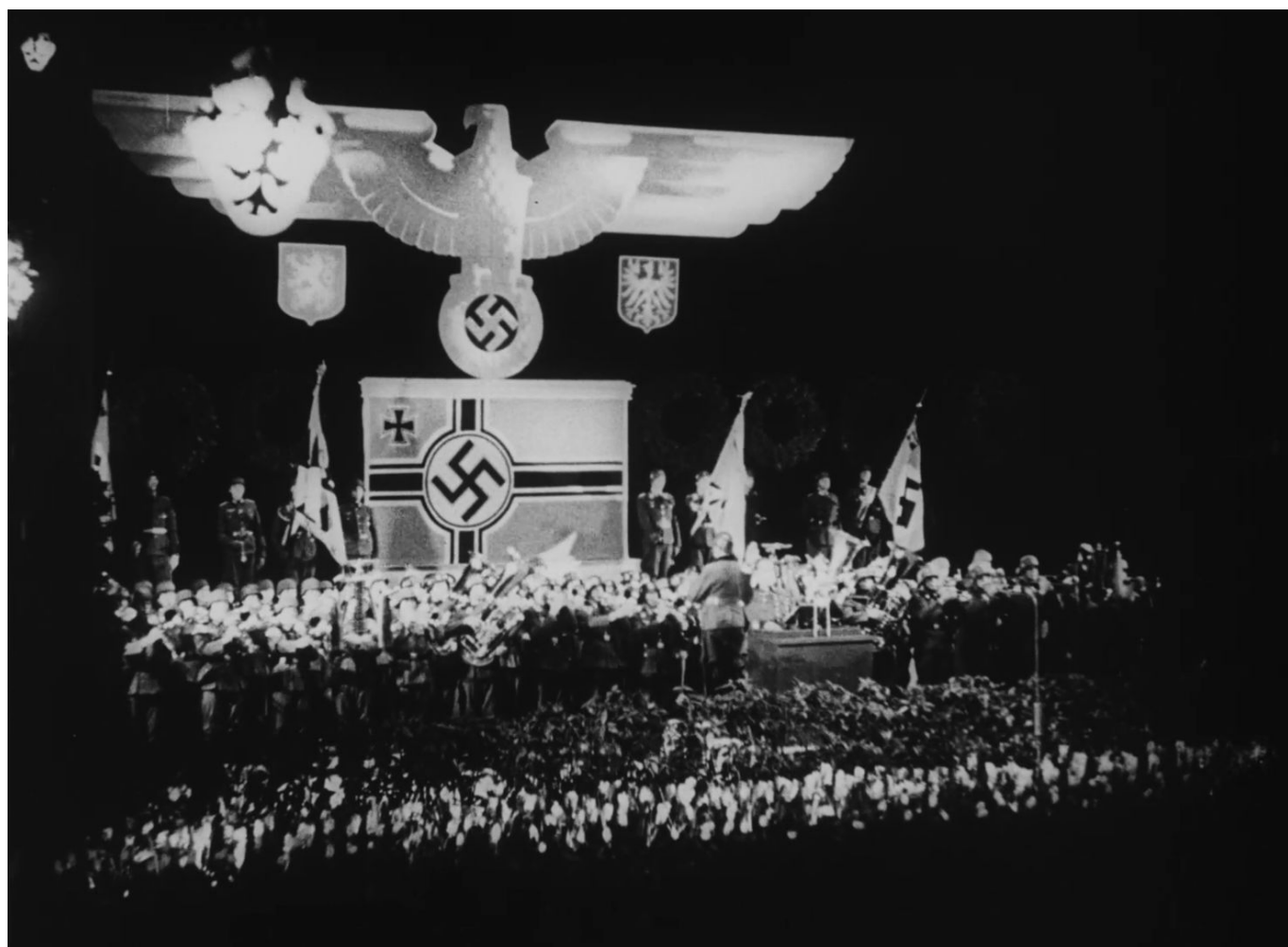

Národní filmový archiv zveřejňuje na Filmovém přehledu ucelenou edici o heydrichiádě

10.10.2022 - Jana Lohrová | Národní filmový archiv

V letošním roce si svět připomínal 80. výročí operace Anthropoid, jejímž završením byl atentát na říšského protektora Reinharda Heydricha. Jaký byl ale začátek Heydrichovy kariéry na Pražském hradě na podzim 1941? Národní filmový archiv připravil na svém webovém portálu Filmový přehled podrobnou edici, jejíž součástí jsou zpravodajské šoty, textové materiály, mapa a také časová osa. Zveřejňuje ji dnes.

„Období nacistických represí spojených s atentátem na Heydricha patří ke zlomovým etapám moderní české historie. Rozhodli jsme se proto zpřístupnit filmové materiály, které se k heydrichiádě vážou a které nebyly v takto komplexní podobě dosud zveřejněny. Diváci budou moci zhlédnout unikátní dobové filmové záznamy doplněné o odborný komentář a řadu dalších dokumentů. Naše kolekce poukazuje na film jako účinné médium propagandy, ale také důležitý historický pramen a nástroj poznání minulosti,“ říká Jan Křípač, šéfredaktor Filmového přehledu.

Online nabídka obsahuje dvacet devět filmových reportáží, většinou segmentů filmového Týdeníku Aktualita z období od 27. září 1941, kdy se Heydrich ujal své funkce. Zachycují celou éru jeho působení v Protektorátu Čechy a Morava a pokračují okolnostmi jeho likvidace, která se stala

nejvýznamnějším projevem rezistence v okupované Evropě během druhé světové války.

„Smyslem edice je nabídnout dnešním divákům reprezentativní a náležitě ozdrojovaný vzorek dobových zpravodajských filmů, který nezahrnuje jen propagandisticky stylizované záběry projevů nacistických pohlavářů, ale také šoty ze zdánlivě apolitických aktivit, jako byla týdenní kampaň za národní zdraví nebo dělnické rekreace sponzorované Nadací Reinharda Heydricha,“ upřesňuje výzkumný pracovník Národního filmového archivu Jiří Anger, který tento projekt připravil. „Spolu s kolegy Bohdanou Kerbachovou a Jiřím Novotným jsme pokládali za důležité zohlednit historické souvislosti a poznatky, které o týdenících z období Heydrichova působení v Praze víme. Proto edice obsahuje kromě filmů také uvozující text Jiřího Novotného o fungování Týdeníku Aktualita, tabulku s kompletním obsahem všech zpravodajů vyrobených Aktualitou z doby heydrichiády, mapu míst, kde se jednotlivé šoty natáčely, nebo časovou osu. Pro porovnání zařazujeme také slavnou scénu z hraného filmu Alfréda Radoka Daleká cesta (1948), která se dvěma uvedenými šoty experimentálně pracuje,“ dodává Anger.

První část edice představuje oficiální události bezprostředně po Heydrichově příjezdu do Prahy. Kromě zobrazení samotného aktu předání moci nad Protektorátem Čechy a Morava na Pražském hradě se reportáže v této části věnují politickým a společenským událostem, které Heydrich přímo inicioval nebo se jich účastnil. Heydrichův příchod do Prahy měl za následek vystupňování nacistické perzekuce a systémovou likvidaci českého odboje.

Součástí kolekce jsou i zpravodajské reportáže z doby po atentátu na Reinharda Heydricha, kdy všeobecnou atmosféru strachu umocňovala každodenní zveřejňování jmen popravených. Film, který se povinně promítal ve všech kinech v protektorátu, byl sestaven ze záběrů předmětů zapomenutých na místě atentátu a vybízel občany, aby pomohli policii dopadnout pachatele. Edici uzavírá segment sestávající z několika nacistických akcí konaných u příležitosti prvního výročí Heydrichovy smrti.

Filmový přehled je internetový portál Národního filmového archivu o českém filmu. Navazuje na časopis, který začal vycházet v roce 1939 pod názvem *Filmová kartotéka* a pod názvem Filmový přehled po desetiletí zpravoval o filmové distribuci v Československu. Od jiných filmově zaměřených webových portálů ho odlišuje úplnost a spolehlivost dat garantovaných Národním filmovým archivem, na jehož sbírku je přímo navázán. Je dostupný i v anglické mutaci.